

Изработил:
Сузана Петровска
Советник за вработување и
информативен систем за човечки
ресурси
ОДДЕЛЕНИЕ ЗА УПРАВУВАЊЕ СО
ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ
Образлагач: Сузана Петровска
Советник за вработување и
информативен систем за човечки
ресурси

Контролирал:
Одобрил:
ОДДЕЛЕНИЕ ЗА ПРАВНИ И ОПШТИ
РАБОТИ И ЈАВНИ ДЕЈНОСТИ
Раководител
Ивана Ивановска

Предлага:
ГРАДОНАЧАЛНИК
Иван Гоцевски

Донесува:
СОВЕТ НА ОПШТИНА ДЕЛЧЕВО

ПРОГРАМА
за социјална заштита на Општина Делчево за 2026 година

Делчево, декември 2025 година

Врз основа на член 11 став 1 алинеја 7, член 142 став 5 и член 306 став 2 од Законот за социјална заштита („Сл.весник на РСМ“, бр.104/2019, 146/2019, 275/2019, 302/2020, 311/2020, 163/2021, 294/2021, 99/2022, 236/2022, 273/2022, 65/2023, 32/24 и 192/25) и член 22 став 1 точка 7 од Законот за локалната самоуправа („Службен весник на РСМ“ број 5/02 и „Сл.весник на РСМ“ бр.84/20 и 202/24) а согласно Националната програма за развој на социјалната заштита, Социјалниот план на Општина Делчево за 2023-2025 година, бр.08-1550/1 од 19.07.2022 година, а по доставено позитивно мислење од МТСП бр.10-8238/2 од 22.12.2025 година, на својата четврта редовна седница, одржана на ден 30.01.2026 година, Советот на Општина Делчево донесе

ПРОГРАМА за социјална заштита на Општина Делчево за 2026 година

I. Вовед/општи карактеристики за Делчево

Општина Делчево е една од единаесетте општини во Источниот плански регион. Општина Делчево се наоѓа во крајниот североисточен дел на Република Северна Македонија, во подножјето на планината Голак (Чавка -1524м), непосредно до бугарската граница на оддалеченост од само 10км. На исток е заградена со планината Влаина, на север со Осоговските и на југ со Малешевските планини. Сместена е во котлината Пијанец и распослана по горниот тек на реката Брегалница. Општината со нејзината поширока околина се протега на следните координати: 41° 58' северна географска ширина и 22° 46' источна географска должина, на надморска височина од 630 метри. Климата е умерено - континентална.

Општина Делчево на југ се граничи со општините Пехчево и Берово, на запад со општината Винаца, на северозапад со општината Македонска Каменица, а на исток и североисток со Република Бугарија. Општината претставува важна алка на источномакедонската магистрала, која ги поврзува сите поголеми населби во овој дел на земјата, а понатаму и со делови од територијата на соседна Бугарија. Практично, Делчево лежи на еден многу важен крстопат преку кој во напореднички правец води најкусата врска меѓу долината на реката Вардар од една, и долината на реката Струма од друга страна.

Административно гледано, градот Делчево е седиште на општината Делчево која има уште 21 населено место.

Според Пописот во 2021 година во општина Делчево живеат 13.585 жители, од кои 11.949 или 87,95% во општинскиот центар, т.е. градот Делчево. Од нив 6.806 се мажи а 6.779 се жени. Просечната густина на населеност е 42,5 жители/км², што е под просекот на Република Македонија од 78,8 жители/км². Податоците кои се содржани во оваа Програма за социјална заштита, се најново објавените од страна на ДЗС од Пописот 2021 година, согласно ажурираноста. Согласно етничката припадност на населението, според официјалните податоци од Пописот 2021 година, македонците се во најголем дел 12.962, албанци се 20 (17 жени и 3 мажи), турци 112 (54 жени и 58 мажи), роми 475 (231 жени и 244 мажи), власи 5 (жени 2 и мажи 3), срби 9 (жени 4 и мажи 5) и бошнаци 2 (1 жена и 1 маж)

Просечната возраст на населението во општина Делчево изнесува 36,8 години, најмногу доминира населението на возраст од 55 до 59 години, додека најмалку бројна е популацијата до деветгодишна возраст.

II. Појдовна основа

Остварувањето на социјалната заштита во Општина Делчево се заснова пред сè на Законот за социјалната заштита; Законот за заштита на децата; Законот за семејство; Националната програма за развој на социјална заштита во РСМ; Програмата за развој на заштитата на децата во РСМ и други закони и подзаконски акти кои се однесуваат на социјалната, детската и здравствената заштита во Република Македонија, како и надлежностите дадени на општините со Законот за локалната самоуправа и Статутот на Општината Делчево, каде се уредени правата на граѓаните од областа на социјалната, детската и здравствената заштита.

Оваа Програма поблиску ги уредува подрачјата на социјална заштита, специфичните потреби на населението на Општина Делчево и начинот на остварувањето на правото на социјалната заштита. Програмата го има во предвид самиот процес на децентрализација неговата специфичност и сложеност и функциите кои постапно се пренесуваат од централно на локално ниво.

Социјалната заштита во Општина Делчево ќе се реализира во согласност со расположливите финансиски средства.

Програмата предвидува соработка со надлежниот Центар за социјална работа, односно со Министерството за социјална политика, демографија и млади, приватниот сектор, невладините организации и секако со Советот за социјална заштита на Општина Делчево, Општински совет за превенција на детско престапништво и Советот за социјална заштита на планскиот регион.

Законска основа на Програмата за социјална заштита на Општина Делчево за 2026 година:

- Закон за социјална заштита („Сл.весник на РСМ„ бр.104 од 23.05.2019, 302/2020, 311/2020, 163/2021, 294/2021, 99/2022, 236/2022, 273/2022 и 65/2023),
- Закон за заштита на децата („Сл.весник на РСМ„ бр.146/2019.....132/2025),
- Закон за семејство („Сл.весник на РСМ„ бр.153/2014.....192/2025)
- Закон за превенција, спречување и заштита од семејно насилство („Сл.весник на РСМ„ бр.150 од 02.09.2015)
- Закон за локална самоуправа („Сл.весник на РСМ„ бр.5 од 29.01.2002, и „Сл.весник на РСМ“ бр.84/20 и 202/24)
- Закон за финансирање на единиците на локална самоуправа („Сл.весник на РСМ„ бр.61/04, 96/04, 67/07, 156/09, 47/11)
- Национална програма за развој на социјална заштита („Сл.весник на РСМ„ бр.237/22)
- Национална стратегија за деинституционализација
- Социјален план на Општина Делчево 2023-2025 година, бр.08-1550/1 од 19.07.2022 година,
- Стратегија за родова еднаквост на регионот Делчево, Берово и Пехчево за периодот 2023-2026,
- Акциски план на Општина Делчево за имплементација на регионалната стратегија за родова еднаквост за општините Делчево, Берово и Пехчево за периодот 2023-2026 година,

Други општински документи и акти кои се однесуваат на социјалната, детската и здравствената заштита а кои се земени во предвид при подготовката на Програмата:

- Правилникот за утврдување на критериумите, условите и постапката за доделување на еднаквостна парична помош,
- Правилникот за начинот, условите, критериумите и постапката за доделување на награди и признанија на Општина Делчево,
- Годишен извештај за реализираната програмата за остварување на социјална заштита на општина Делчево за 2024 година

III.ИНСТИТУЦИОНАЛНИ КАПАЦИТЕТИ НА ОПШТИНА ДЕЛЧЕВО ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА СОЦИЈАЛНИОТ ПЛАН И ПРОГРАМИТЕ ЗА СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

Согласно Законот за социјална заштита доделени се одредени надлежности на општините , меѓу кои и надлежноста дадена во член 11, став 1 алинеја 4 каде стои: „општините формираат Совет за социјална заштита за подрачјето на општината„. Советот за социјална заштита на Општина Делчево , формиран со Одлука на Советот на Општина Делчево бр.09-1986/1 од 21.10.2019 година и втор состав формиран со Одлука бр.09-2362/1 од 29.11.2023 година, донесе Социјален план на Општина Делчево за 2020 година (во понатамошниот текст Социјален план) , Социјален план на Општина Делчево за 2021/22 година и Социјален план на Општина Делчево 2023-2025 година. Социјалниот план содржи мапирање на социјалните проблеми и ранливите групи во општината, анализа на капацитетите и расположливите социјални услуги, како и специфичните потреби за развој на социјалните услуги во општината.

III.1 Главни активности на Советот за социјална заштита:

Од увидот во реализирањето на Локалниот Акционен план за социјална заштита , како и на состојбите и потребите на различните социјални групи на ниво на општина Делчево, Советот за социјална заштита на Општина Делчево ги утврди следните активности за делување за 2026 година:

- Идентификација на ризичните групи на ниво на општината
- Увид и располагање со релевантни податоци;
- Анализа на податоци и состојби, вршење на споредбени анализи;
- Идентификација на приоритетните интервенции(мерки и форми на социјална заштита.
- Идентификација на релевантни социјални сили(институциите, НВО, приватен сектор итн.);
- Следење, утврдување и анализа на постигнатите резултати и реализирани активности од имплементирањето на планот и програмата за социјална заштита на Општина Делчево ;
- Редовна комуникација, средби и размена на податоци и информации со сите социјални сили на ниво на општината;
- Транспарентното работење и објавување на годишни извештаи од имплементирањето на планираните активности според планот за социјална заштита;
- Предлог на нови програми и форми на социјална заштита (давање на социјални услуги од страна на лиценцирани даватели на социјални услуги во општината);

За унапредување на социјалната заштита во Општина Делчево, потребно е воведување на социјални услуги кои се индивидуализирани и прилагодени на конкретните потреби на корисникот и семејството, што подразбира сеопфатно ангажирање на сите постоечки институции во општината, нивните надлежности и евентуалното нивно вклучување во сферата на социјалните услуги кои ќе им се пружаат на граѓаните на општина Делчево.

III.2 Општинска администрација:

Вкупениот број на вработени во општинската администрација заклучно со 01.12.2025 година изнесува 63 лица од кои 46 во општинската администрација и 17 во ТППЕ Делчево. Според

половата структура 38 се мажи (21 со ВСП и 17 со ССП) и 25 жени (21 со ВСП и 4 со ССП). Во рамките на општинската администрација нема посебно одделение за социјална заштита, но планирањето и унапредувањето на социјалната заштита во општината е составен дел од работата на Одделението за правни и општи работи и јавни дејности. Општина Делчево има вработено 1 социјален работник.

Општината има донесено Социјален план на Општина Делчево за 2023-2025 година, Програма за социјална заштита за 2020 година, Програма за социјална заштита за 2020,2021, 2022, 2023, 2024 и 2025 година Стратегија за родова еднаквост 2023-2026, Акциски план за родова еднаквост и др. стратешки документи.

За остварување на подобра комуникација со граѓаните , Општина Делчево има донесено Програма за комуникација со јавноста и промоција на Општина Делчево. Овие стратешки документи имаат за цел одржување редовна и навремена комуникација со јавноста за подобрување на информираноста за работењето на Општината и за сите други прашања од интерес на локалната заедница. Општина Делчево користи повеќе алатки за комуникација со граѓаните: општинската интернет страна, електронска пошта, медиуми, месечен електронски весник „Инфо Делчево,, социјални мрежи, јавни анкети, форуми на заедницата, директни средби со граѓаните од урбаните и месните заедници, приемен ден за граѓаните кај Градоначалникот и општинската администрација и др.

III.3 Образовни институции

Во општина Делчево има две основни училишта: ООУ „Ванчо Прке,, и ООУ „Св.Климент Охридски,, и едно средно училиште и тоа СОУ „М.М.Брицо,,.

Споредбено движење на податоците со бројот на ученици во изминатите години

	Учебна година			
Училиште	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
ООУ „Ванчо Прке,,	Првачиња: 81 Вкупно: 650	Првачиња: 64 Вкупно: 627	Првачиња: 69 Вкупно: 599	Првачиња: 68 Вкупно: 617
ООУ „Св.Климент Охридски,,	Првачиња: 80 Вкупно: 750	Првачиња: 61 Вкупно:714	Првачиња: 83 Вкупно: 714	Првачиња: 61 Вкупно:686
ВКУПНО:	Првачиња: 161 Вкупно: 1400	Првачиња: 125 Вкупно:1341	Првачиња: 152 Вкупно: 1313	Првачиња: 129 Вкупно: 1303
СОУ „М.М.Брицо,,	I година:135 Вкупно: 567	I година:121 Вкупно: 526	I година:136 Вкупно: 510	I година: 119 Вкупно: 490

	Учебна година			
Училиште	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
ООУ „Ванчо Прке,,	Првачиња: 77 Вкупно: 614	Првачиња: 69 Вкупно: 607	Првачиња: 79 Вкупно: 620	Првачиња:63 Вкупно:600
ООУ „Св.Климент Охридски,,	Првачиња: 65 Вкупно: 655	Првачиња: 52 Вкупно:596	Првачиња: 64 Вкупно: 592	Првачиња:66 Вкупно:

ВКУПНО:	Првачиња:142 Вкупно: 1269	Првачиња:121 Вкупно: 1203	Првачиња:143 Вкупно: 1212	Првачиња:129 Вкупно: 1052
СОУ „М.М.Брицо,,	I година:98 Вкупно: 448	I година:104 Вкупно: 432	I година:71 Вкупно: 383	I година: 86 Вкупно:390

	Учебна година			
Училиште	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
ООУ „Ванчо Прке,,	Првачиња: 63 Вкупно: 560	Првачиња: 58 Вкупно: 573	Првачиња: 43 Вкупно: 529	Првачиња:57 Вкупно: 501
ООУ „Св.Климент Охридски,,	Првачиња: 62 Вкупно: 557	Првачиња: 36 Вкупно:515	Првачиња: 66 Вкупно: 525	Првачиња:58 Вкупно: 507
ВКУПНО:	Првачиња:125 Вкупно: 1117	Првачиња:121 Вкупно: 1088	Првачиња: 109 Вкупно: 1052	Првачиња:115 Вкупно: 1008
СОУ „М.М.Брицо,,	I година:39 Вкупно: 371	I година: 107 Вкупно: 374	I година: 91 Вкупно: 400	I година: 111 Вкупно: 413

	Учебна година			
Училиште	2022/2023	2023/2024	2024/2025	2025/2026
ООУ „Ванчо Прке,,	Првачиња: 43(27 м. и 16ж.) Вкупно: 488 (247 м. и 241 ж.)	Првачиња: 46 (25м. и 21ж.) Вкупно: 458 (238 м. и 220 ж)	Првачиња: 57 (28 м. и 29 ж.) Вкупно: 445 (231м.и 214 ж.)	Првачиња: 54 (25м. и 29ж.) Вкупно: 440 (220м. и 220ж.)
ООУ „Св.Климент Охридски,,	Првачиња: 62(34 ж и 28 м) Вкупно: 508 (258 м. и 250ж.)	Првачиња: 51(29 м. и 22 ж.) Вкупно: 504 (250 м. и 254ж.)	Првачиња: 49 (24 м. и 25 ж.) Вкупно: 541 (246м. и 295ж.)	Првачиња: 47 (25м. и 22ж.) Вкупно: 492 (249м. и 243ж.)
ВКУПНО:	Првачиња: 105 Вкупно: 996	Првачиња:97 Вкупно: 962	Првачиња: 106 Вкупно: 986	Првачиња:101 Вкупно: 932
СОУ „М.М.Брицо,,	I година:80 (26 м. и 54 ж.) Вкупно: 387 (176 м. и 211ж.)	I година: 90 (42 м. и 48 ж.) Вкупно: 354 (142 м. и 202ж)	I година: 67 (29 м. и 38 ж.) Вкупно: 315 (134м. и 181ж.)	I година: 90 (38м.и 52ж.) Вкупно: 304 (131м. и 173ж.)

III.4 Воспитно образовни институции

Во Општина Делчево постои само една детска градинка ОЈУДГ „Весели Цветови,, која е лоцирана непосредно до ООУ „Ванчо Прке,, поточно на ул: „Светозар Марковиќ,, бр.12 Делчево и од оваа

година клон на истата градинака во нас.Стар расадник. И покрај доградбата на дополнителни простории за згрижување на децата од предучилишна возраст, капацитетот на единствената детска градинка во општината е сеуште мал за да ги згрижи сите деца кои се на листа за чекање. Се надеваме дека со пуштањето во употреба на новата детска градинка во нас.Стар расадник, овој проблем ќе биде решен.

Табела со податоци од ОЈУДГ „Весели цветови „ Делчево за 2025 година

ОЈУДГ „Весели цветови,, Делчево			
Запишани деца во 2025 година	296		
Возраст	М	Ж	ВКУПНО
до 3 години	45	35	80
од 3 до 6 години	105	111	216
ВКУПНО			296
Вработени во ОЈУДГ	М	Ж	ВКУПНО
Административни Службеници	/	3	3
Техничка Служба	6	6	12
Носители на дејност	/	32	32
Директор	/	1	1
Вработени преку АПВ	/	5	5
ВКУПНО			53

III.5 Здравствени установи

Примарната здравствена заштита во општина Делчево се остварува во ЈЗУ Здравствен дом-Гоце Делчев кој е ситуиран во градот Делчево и во рамките на кој егзистира специјалист за детска и школска медицина, специјалисти за интерна медицина, геникологија, психијатар , невролог, ренгенолог, офтамолог и специјалист за уво нос и грло, лабораторија,трансфузиологија , епидемиологија и превентивна детска стоматологија. Во општина Делчево има 13 приватни здравствени установи ПЗУ (2 гениколози и 11 семејна медицина), и 13 приватни стоматолошки ординации ПЗУ, специјалистички 2 од кои 1 протетика и 1 стоматолошка специјалистичка ординација по ортодонција. Во општина Делчево има 6 активни аптеки. Во Делчево постои и Центар за хемодијализа кој опслужува пациенти од Делчево, Македонска Каменица, Пехчево и Берово.

ТАБЕЛА со податотоци за медицински персонал од Фондот за здравствено осигурување ПЕ Делчево

Здравствени установи				
Вработени		М	Ж	ВКУПНО
Доктори специјалисти(интернисти, ренгенолози, офтамолог, оториноларинголог, епидемиолог, педијатар, трансфузиолог, школска медицина, психијатар, невролог)		3	8	11
Доктори специјалисти семејна медицина		3	8	11
Биохемичари		0	2	2
Лаборанти		4	5	9
Медицински сестри и акушерки		0	14	14
Стоматолози и стоматолози специјалисти		5	11	16

Стоматолошки сестри	2	14	16
Доктори гениколози	0	2	2
Доктори специјализанти	2	1	3
Радиолошки технолози	1	2	3

III.6 АВРМ-Центар за вработување Делчево

Во Агенцијата за вработување на Република Северна Македонија –Центар за вработување-Делчево со дисперзирана канцеларија во Македонска Каменица се вработени вкупно 11 лица од кои:

-5 лица со високо образование-од кои:

1- Виш соработник за активни мерки за вработување -Раководител на Центар за вработување со овластување ,

1-Виш соработник за активни мерки за вработување,

1-Помлад соработник за активни мерки за вработување,

1- Помлад соработник за правни работи и

1- Помлад соработник за посредување при вработување

-5 лица со средно образование од кои:

2- Самостоен референт за шалтерски услуги,

1-Виш референт за шалтерски услуги

1-Виш Референт за услуги за поддршка за вработување(Дисперзирана канцеларија)

1-Референт за поддршка за вработување

-1 лице со основно образование: 1-хигиеничар

Вработените во АВРСМ се административни(јавни) службеници,даватели на јавни услуги и помошно технички лица. АВРСМ преку Центрите за вработување работи согласно Законот за вработување и осигурување во случај на невработеност, каде се уредени прашања од областа за размена на трудот, правата и обврските на работодавачите, невработените лица и други лица кои бараат работа. Секој има право на пристап до вработување, без било какви ограничувања, согласно со принципот на еднаков третман, утврден со Законот за работните односи, забранета е дискриминација при вработување по основа на брачен статус, семеен статус, боја на кожа,пол,јазик,политичко или друго убедување, активност во синдикати, национална припадност, социјален статус, инвалидност, возраст, сопственост, општествен или друг статус.

Основни задачи на размената на трудот се:

- евидентирање на работодавачите и нивните потреби

-евидентирање на невработените според нивните квалификации, знаења и искуства

-регистрирање на работен однос- пријава/одјава

-огласување на слободни работни места

-подготовка на индивидуален акциски план за согледување на способноста и професионалните вештини на невработените лица кои бараат работа и утврдување на видот и степенот на потребната помош за вработување,

-изработка на индивидуален план за вработување,

-кариерно советување

- мотивациони обуки
- професионална ориентација на невработените заради избор на занимање по пат на тестирање и разговор
- упатување на невработените лица на обука, преквалификација или доквалификација
- практиканство,
- субвенционирање на нови вработувања,
- финансиска поддршка на нови вработувања
- вработување на невработени лица по основ на Самовработување,
- вработување на невработени лица по основ на кредитирање,
- обезбедување посебни услови за вработување на невработените инвалидни лица
- истражување, следење и анализирање на појавите и движењата на пазарот на трудот-
- обезбедување права по основ на осигурување во случај на невработеност.

III.7 Хуманитарни организации

Општинската организација на Црвен крст Делчево е формирана Декември 1951 година.

Општинската организација во своето работење се раководи од Статутот на Меѓународното движење – Меѓународна федерација на друштвата на Црвениот крст и Црвената полумесечина, Женевските Конвенции од 1949 година, Дополнителните Протоколи од 1977 година и 2005 година, Законот за Црвениот крст и Статутот на Црвениот крст на РСМ и ги почитува основните принципи на Движењето. Црвен крст на Република Северна Македонија – Општинска организација Делчево е хуманитарна, доброволна, непристрасна, неутрална, универзална и независна организација на граѓаните, формирана од Црвениот крст на РСМ. Општинската организација дејствува и работи како непрофитна, самостојна и автономна организација и има помошна улога на властите во единиците на локалната самоуправа, при што ја задржува автономијата која му дозволува да дејствува во согласност со политиките на Црвениот крст на РСМ и со основните принципи на Движењето. Во последните неколку години ОО на Црвен крст Делчево активно работи на развојот на социјалните услуги. ОО на Црвен крст е лиценциран давател на услугите: помош и нега во домот и лична асистенција.

III.8 Невладини организации

Развојот на граѓанскиот сектор е од исклучителна важност за фундаменталните демократски плурално изразени вредности на една земја, како и за поттикнување на граѓанската свест за поширок општествен ангажман. Истовремено претставува и афирмација на уставно загарантираните човекови права на слободно здружување заради остварување и заштита на разнородните права и уверувања и на правото на слободен говор, артикулирани преку принципите на партиципативната демократија. Исто така, граѓаните преку нивните активности придонесуваат за посеопфатен општествен развој и за подобрување на квалитетот и стандардот на животот. Ваквиот придонес на граѓанскиот сектор во промовирањето и градењето на демократската култура и социјалната кохезија на сите општествени нивоа ја поттикнува потребата од соработка меѓу него и општината. Нивното взаемно дејствување може значително да придонесе во развивањето на бројни области во општеството, со цел ефикасно да се одговори на предизвиците и тековните проблеми на земјата. Од своја страна, граѓанските организации, како дел од општествениот систем, се форма преку која јасно се изразува граѓанската иницијатива и преку која се овозможува учеството на граѓаните во севкупните општествени текови. Паралелно, дополнителна корист од понатамошниот развој на граѓанските организации е стимулирањето на социјалната кохезија и создавањето

солиден општествен капитал . Граѓанските организации имаат и висок економскиот потенцијал, кој се изразува преку нивната улога на работодавци, односно да ја вклучуваат во своите активности економски активната популација и со тоа да придонесуваат во намалување на проблемите на невработеноста. Затоа, на Општина Делчево и е од интерес да го поттикнува развојот на граѓанскиот сектор и неговото учество во креирањето на политиките како соодветен баланс и коректив во развојот на демократијата и демократските вредности, но и како конструктивен надополнувач во областите каде општествената заедница има потреба за тоа.

Општина Делчево има голем број на организации како активисти во граѓанскиот сектор каде како поактивни во делот на социјалното претприемништво и социјалната политика се:

ЗГ „Бравура Кооператива„ која има за цел да обезбеди одржан развој на програмата за Професионална ориентација на лица со посебни потреби“, група на родители од Делчево заедно со професионалци во областа на попреченоста, го формираа здружението **„Бравура Кооператива“**. Оваа програма постигнала високи резултати во практично работно оспособување, разви нови методи и техники за обука и е во чекор со времето за новите предизвици за социјално претприемништво. Од 2007 година отпочна со активности за „Подигање на јавна свест на локалното население и регионот Брегалница“, а истата година ја разви и програмата за „Ран третман и рана интервенција на деца со посебни потреби“ преку директна работа со корисниците од страна на профилиран стручен тим. Прогресот на организацијата се почувствува во 2009 година со имплементација на низа проекти во инклузивната програма за образование , која стана составен дел на програмата за работа на организацијата за да од 2013 година отпочнеме и со програмата „Инклузија преку спорт“. Во рамките на програмите се развиваат проекти кој имаат едноставна цел а тоа е да го подобрат квалитетот на живеење на лицата со посебни потреби во сите свери на општественото живеење. Организацијата активно работи на интензивен развој на социјалните услуги, за што има добиено лиценци за: рехабилитација и реинтеграција на лица со попреченост, услуги во домот и др.

Здружението Регионален центар за застапување постои од 2006 година и дава континуирана поддршка на НВО, бизнис заедницата и општините во делот на стратешкото планирање и обезбедување на финансиски средства за имплементација на истите. Здружението работи и во делот на јакнење на граѓанското општество, лобирање и застапување, унапредување на меѓугранична соработка, едукација и информирање, овозможување на јавноста од регионот на едно место да најдат добро организирани извори на информации за Европската унија, нејзините институции, активности и политики, законски рамки, документи и публикации, програми и процес на донесување на одлуки.

Невладината организација КХАМ Делчево е основана во 1999 година кога беше основана од група ромски активисти заради нивните верувања и ставови за потребата од унапредување на квалитетот на животот на ромската заедница во Делчево. **НВО КХАМ Делчево** е организација која работи на решавање на ромските права пред се во делот на социјалната. КХАМ е активен учесник кој промовира јакнење на граѓанското општество и демократија, како и институционален пристап за промовирање на интеграција на ромското население и другите маргинализирани групи во сите сфери на општеството.

НВО Кхам работи на подигање на образовното ниво и подобрување на социјалната и економската состојба на маргинализираните групи, како и придонес кон зајакнување на капацитетите на

невладините организации во Источна Македонија преку соработка со домашни и странски организации и институции.

Организација ЖЕНА Делчево е граѓанска, непрофитна организација која повеќе години активно работи на подобрување на положбата на жените, младите и маргинализираните заедници во источниот регион. Седиштето на организацијата се наоѓа на ул. „Орце Николов“ бр. 24 во Делчево, а организацијата е во континуитет препознаена како движечка сила за промени во областа на женските права, родовата еднаквост, млади и пристапот до институционална поддршка.

Организацијата е регистрирана од 2005, а направена е пререгистрација во 2021 година. и е меѓу најактивните здруженија во регионот, препознаена од домашни и меѓународни партнери, вклучувајќи ги **Kvinna till Kvinna Foundation, Акција Ждруженска, Civic Resource Center – GRC, National Youth Council of Macedonia**, Европската унија, како и амбасадите на **Франција и САД. Мисија:** Мисијата на ЖЕНА Делчево е да придонесе кон унапредување на родовата еднаквост, заштитата на женските права и подобрување на животот на ранливите групи. Организацијата обезбедува бесплатна правна и психосоцијална поддршка, работи со жртви на семејно и родово базирано насилство, ги јакне жените од руралните места и активно вклучува млади во процесите на одлучување.

IV. Улогата на Советот на општината, Градоначалникот и Единицата на локалната самоуправа во реализирањето на Програмата за социјална заштита

Согласно Законот за социјална заштита („Сл. весник на РСМ“, 104/2019 и 146/2019) Градоначалникот на општината, по претходно донесен Социјален план од Советот за социјална заштита, предлага Годишна програма за социјална заштита, која ја донесува Советот на општината. Програмата за социјална заштита се донесува со цел да обезбеди транспарентен, интегрален, ефикасен и правичен систем во кој ќе се опфатат мерките, активностите и средствата/ресурсите кои се потребни за да се задоволат потребите на крајните корисници на оваа Програма, пред сè на ранливите категории на граѓани и нивна поголема вклученост во јавниот и општествен живот. Главните заложби на Советот на општината, Градоначалникот и општинската администрација ќе бидат во обезбедувањето на средства по разни основи заради задоволување на барем дел од потребите на социјално загрозените семејства, лицата односно семејствата кои претрпеле штети од елементарни непогоди, лицата кои имале енормно високи трошоци за болничко лекување и набавка на лекаства, лицата со посебни потреби, старите и изнемоштени лица, децата од предучилишното образование и воспитување, инклузијата на децата роми, деца и млади во ризик и др.

V. Активности и мерки кои ќе се преземат за реализација на Програмата за социјална заштита на Општина Делчево за 2026 година

Активностите на Општина Делчево во обезбедувањето на социјалната заштита на граѓаните на општината, ќе бидат насочени кон поттикнување, поддржување и помагање во остварување на правата на граѓаните од областа на социјалната заштита и тоа:

- Помош на социјално загрозени семејства

- Помош на социјално маргинализирани групи (самохрани родители, роми , деца во судир со законот и др.)
- Помош на лица/семејства погодени од несреќи и др.елементарни непогоди
- Помош на невработени лица кои тешко се снаоѓаат на пазарот на трудот,
- Помош и грижа за стари и изнемоштени лица,
- Помош и грижа за лицата со посебни потреби,
- Помош и грижа за децата од предучилишното образование и воспитание
- Промовирање на нови социјални услуги и тоа: услуги за информирање и упатување, услуги за помош и нега во домот , услуги за лична асистенција, услуги во заедницата и услуги за вонсемејна заштита

Програмата за социјална заштита на Општина Делчево за 2026 година главно ќе ги вклучува следните активности:

V.1.Парична помош и обезбедување на посебни мерки и услуги за социјална превенција и заштита за одредени категории на лица

Основна цел на оваа активност е согласно надлежноста на општината во областа на социјалната заштита, утврдена во Законот на локална самоуправа („Службен весник на РМ“ бр. 05/02), како и посебните законски и подзаконски акти во оваа област, општината да им излезе во пресрет на здравствено, финансиски или на друг начин загрозените лица (лица на кои им е потребна хируршка интервенција, тешко болни лица, приматели на терапија, самохрани родители, деца без родители и родителска грижа, семејство кое се нашло во положба на природна непогода , корисници на минимална социјална помош и лица без средства за егзистенција), кои имаат потреба од социјална заштита, превенција и помош. Паричната помош општината ја доделува врз основа на постапка уредена во Правилникот за утврдување на критериумите, условите и постапката за доделување на еднократна парична помош.

По препорака на Комисијата за јавни дејности и Одделението за правни и општи работи и јавни дејности, еднаш годишно ќе се изврши ревизија на гореспоменатиот Правилник, каде се уредени критериумите, условите и постапката за доделување на парична помош и да се усогласи со националните стратегии и правилници.

Активност	Предвидени средства	Извор на средствата	Одговорни за имплементација
Еднократна парична помош за физички лица по основ материјална загрозеност , болничко лекување, елементарни непогоди и смртен случај)	750.000 +персонален данок	Буџет на Општина Делчево	Комисија за доделување на парична помош, Сектор за финансиски прашања
Еднократна парична помош за еднородителски семејства	200.000 денари	Буџет на Општина Делчево	Комисија за доделување на парична помош, Сектор за финансиски прашања
Еднократна парична помош за онколошки	200.000 денари	Буџет на Општина Делчево	Комисија за доделување на

пациенти			парична помош, Сектор за финансиски прашања
Хуманитарни пакети во храна и средства за хигиена	100.000 ден.	Буџет на Општина Делчево Спонзорства и донации	Општина Делчево Општествено одговорни компани
Еднократна парична помош за згрижувачките семејства	100.000 ден.	Буџет на Општина Делчево	Општина Делчево
Ревидирање на Правилниците и др.општи акти за доделување на парична помош	/	/	Одд.за правни и општи работи и јавни дејности Сектор за финансиски прашања
Буџет на Општина Делчево	1.250.000 ден. +персонален данок		
Донации	100.000 ден		
ВКУПНО:	1.350.000 +персонален данок		

V.2. Помош на невработени лица кои тешко се снаоѓаат на пазарот на трудот

Активноста за помош на невработените лица ќе се спроведува преку ангажирање на невработените лица во спроведување на Програмата за општинско корисна работа (ОКР) и Програмата за изведување на јавни работи. Програмите ќе се реализираат преку работно ангажирање на невработените лица евидентирани во Агенцијата за вработување, а кои им припаѓаат на ранливите групи на население, вклучувајќи ги и лицата корисници на право на гарантирана минимална помош (ГМП).

Ангажирањето на невработените лица за ОКР ќе биде со скратено работно време (20 работни часа седмично) во период од 12 месеци (при што за лицата даватели на социјални услуги кои конкурираат треба да поседуваат сертификат/уверение признаен од релевантните институции за стекнати вештини/ компетенции за занимања од социјалната и здравствената сфера, работниот ангажман ќе биде 12 месеци, од кои 6 месеци ќе бидат финансирани од АВРМ/МТСП а 6 месеци од Буџетот на Општина Делчево.

Вкупниот период на влученост на невработените лица преку програмата изнесува 12 месеци .

Право на учество во програмата имаат сите невработени лица, кои имаат сертификат/лиценца за давање на социјални услуги. Доколку одобрените активности за нашата општина се однесуваат на обезбедување на услуги за деца со попреченост и возрасни лица со попреченост, поради специфичноста на услугата ќе биде овозможено грижата да ја дава истото лице што било претходно ангажирано.

За програмата за изведување на јавни работи ќе бидат ангажирани 20 невработени лица за период од 1 месец. Во сезонскиот период кога обемот на работните задачи за одржување на јавните зелени

површини и јавните прометни површини (улицы) е зголемен, подигање на нови и одржување на постоечките зелните површини во општината, како и изведување на активности на чистење на урбани и рурални средини, се јавува потреба од ангажирање на дополнителен број на работници во Јавното комунално претпријатие а кои се невработени и тешко се снаоѓаат на пазарот на трудот.

Активност	Предвидени средства	Извор на средствата	Одговорни за имплементација
Ангажирање на невработени лица во Општинско корисна работа во 2026	28.000 ден.х 10 лица х 12 месеци (6 месеци од АВРМ и 6 месеци од Општина Делчево) 3.360.000 денари	АВРМ 1.680.000 ден. Буџет на Општина Делчево 1.680.000 ден.	Одговорно лице за спроведување на ОКР Сектор за финансиски прашања
Ангажирање на невработени лица за изведување на јавни работи по Програмата за јавни работи за 2026	17.600 ден.х20 лица х 1 месец 352.000 денари	АВРМ Буџет на Општина Делчево 80% (281.600 ден.)од АВРМ и 20% (70.400 ден) од Општина Делчево	Одговорно лице за спроведување на Програмата за јавни работи Сектор за финансиски прашања
Буџет на Општина Делчево	1.750.000 ден.		
МТСП/АВРМ	1.962.000 ден.		
ВКУПНО:	3.712.000ден.		

V.3. Социјална заштита на стари и изнемоштени лица, преку социјалната услуга помош и нега во домот

Со воведување на социјалната услуга за нега и грижа за стари и изнемоштени лица, Општина Делчево во соработка со образовните, социјалните, здравствените институции и пред се со здруженијата на граѓани и други даватели на социјални услуги кои се сертифицираат за таа услуга, вовеле социјална услуга за нега и грижа на стари изнемоштени лица. Овие активности се одвиваа и изминатите години но со помал буџет и со одреден рок на реализација, и не во целосно организирана форма како што е проектот за развој на социјалните услуги од МТСП. Во Општина Делчево за овој вид на услуга лиценца добија ЗГ Бравура кооператива и ОО на Црвен крст, при што опслужуваат околу 82 лица од кои 48 се мажи и 34 жени.

Несомнена е потребата од услуга за дневен престој за пензионери и Дом за згрижување на стари и изнемоштени лица со 24 часовен третман. Од тие причини Општина Делчево превзема мерки и активности за пружање на помош и нега на старите и изнемоштените лица во домашни услови, преку тимови на невработени лица кои имаат сертификат за пружање на помош и нега во домот. Најмногу активности се реализирани преку учество на невработените лица во Програмата за општинско корисна работа-грижа за стари и изнемоштени лица. Во изградба е првиот приватен дом

за стари лица на територијата на Општина Делчево , чиј почетен капацитет ќе биде 35 згрижени лица .

Според податоците од ЈУ Меѓуопштинскиот центар за социјални работи, во Општина Делчево вкупно 423 лица (205 маж и 218 жени) примаат додаток за помош и нега од друго лице. Значи овие лица не се во состојба да се грижат сами за себе. Бројот на пензионери на територијата на Општина Делчево е вкупно 3608 лица. Од нив 1808 се жени а 1800 мажи. Во Делчево нема Дом за згрижување на стари и изнемоштени лица, а најблиску таков дом има во Берово, но тој е со ограничен капацитет. Од средбите кои редовно ги одржуваме со месните и урбаните заедници и Центарот за социјални работи, констатиравме дека на подрачјето на нашата општина живеат околу 188 стари изнемоштени лица (103 жени и 85 мажи), кои живеат сами од разни причини: немаат блиски роднини, децата заминале да работат во друг град или во странство. 62 постари лица се без семејна грижа (35 жени и 27 мажи) а 22 од нив се без никакви примања (13 жени и 9 мажи). Бројките се резултат на масовното иселување на младите од општината, по што во многу семејства се останати само стари, болни и изнемоштени лица, кои неможат за себе да си обезбедат основна социјална и здравствена грижа или неможат сами да ги обавуват основните потреби. Ваквата ситуација, особено влијае на опаѓање на квалитетот на животот на оваа ранлива група, а посебно ранливи се старите лица во руралните средини. На тие лица им е потребна елементарна грижа, внимание и некој барем еднаш дневно да ги посетува и да им ги набавува основните намирници и лековите. Во нашата општина нема ниту еден колективен центар за сместување на стари лица ниту пак има дневен центар за згрижување на стари лица. Овие лица најчесто се неспособни за извршување на секојдневните животни потреби, изложени се на болести и изолирани се од социјалната средина. Врз основа на повеќе истражувања и анализи спроведени од Општина Делчево а со помош на НВО и здравствените установи на подрачјето на нашата општина, се констатира следната состојба:

- Најголем дел од старите лица имаат пензија (лична, семејна, земјоделска), која им овозможува услови за скромен живот,
- Поголем дел живеат сами (вдовец/вдовица),
- Речиси сите имаат здравствени проблеми ,
- Одржувањето на личната хигиена и хигиената во домот, набавката и подготовката на храна им претставува тешкотија,
- За посета на лекар и набавка на лекарства во најголем дел се зависни од друг.
- Скоро кај сите преовладува чувството на осаменост, непотребност, отфрленост и страв од заболувања.

Во 2024 година отпочнавме со реализација на услугата за далечински мониторинг и дијагностика на пациенти кои не се во можност да ги посетуваат матичните лекари. Проектот е финасиран од Австриската агенција за развој и соработка а во партнерство на НАЛАС . Во проектот се вклучени 4 матични лекари кои со опремата за далечински мониторинг, овозможуваат следење на здравствената состојба на околу 300 пациенти годишно.

V.4. Помош и грижа за лица со посебни потреби

Програмата за социјална заштита на Општина Делчево за 2026 година опфаќа мерки и активности за грижа и заштита на лицата со посебни потреби/лицата со попреченост. Целите на овие мерки се гледаат првенствено во:

- Социјална вклученост на лицата со попреченост на пазарот на трудот преку обезбедување стекнување на одредени работни вештини и нивно работно ангажирање со скратено работно време ,

- Зголемување на понудата на социјални услуги согласно потребите на лицата со посебни потреби,
- Обезбедување на лични и образовни асистенти на децата со посебни потреби кои се вклучени во образовниот систем,
- Формирање на дата база на податоци лица со посебни потреби според видот и категоријата на која припаѓаат,
- Обезбедување пристапност на лицата со посебни потреби до јавните институции,
- Подигање на јавната свест на граѓаните за постоењето на посебните потреби на лицата со попреченост преку кампањи и заедничко прославување на датуми и настани.

Со поддршка на NALAS и GIZ а по иницијатива на ЗЕЛС, за прв пат во Општина Делчево се спроведе социјално мапирање на лицата со попреченост, нивните потреби и приоритети. Кон крајот на 2023 година спроведено е анкетање на 70 лица со попреченост со цел да се утврдат реалните потреби на овие лица и да се креираат мерки и активности.

Заклучоци и препораки од социјалното мапирање

Согласно резултатите од спроведеното социјално мапирање и методологијата на проценка на изложеност на петте ризик фактори, најранливи категории на граѓани во Општина Делчево се лицата со попреченост и тоа:

- Лица кои живеат сами и лица кои имаат семејна поддршка, но, заради возраста на родителите/старателите, постои висок ризик да останат сами а имаат умерена, тешка или длабока интелектуална попреченост, тешка телесна попреченост или комбинирана попреченост од овие две попречености;
- Лицата кои немаат образование и не се во можност да го оформат средното образование и не можат да бидат дел од пазарот на трудот заради оваа причина;
- Лицата кои живеат во екстремна сиромаштија, која се манифестира со неможност да се обезбедат доволно и соодветни оброци, неможност да се обезбеди топол дом и да ги имаат потребните лекови;
- Жените односно девојките со попреченост, заради нивната изолација од страна на родителите/старателите да не се вклучат во програми за реинтеграција и рехабилитација;
- Родителите/старателите на лицата со попреченост, кои не се во работен однос заради грижа на лице со попреченост;
- Лицата кои се тешко подвижни и имаат потреба од специјално возило за лица со попреченост;
- Лицата кои не се во можност, заради економски причини или заради тешка подвижност, да посетат лекар специјалист во друга општина;
- Жените со попреченост кои се жртви на дискриминација;
- Лицата со телесна или комбинирана попреченост, кои живеат во недоволно пристапни домови;
- Жените со попреченост, кои не се сопственички на домовите;
- Лицата кои имаат интелектуална попреченост и не се во можност да се информираат соодветно и навремено за евентуални ризици и елементарни непогоди и се во опасност самите да предизвикаат пожар или поплава во својот дом;

- Лицата со телесна и комбинирана попреченост, кои живеат во непристапни улици и домови за возила на противпожарната служба.

Врз основа на анализа на поткатегиите на лица со попреченост, кои се најизложени на петте ризик фактори, може да се заклучи дека кај сите ризик фактори, најизложени се:

- **Жените и девојките со попреченост, особено со интелектуална попреченост;**
- **Лицата со тешка телесна попреченост, особено лицата со комбинирана попреченост-телесна и интелектуална попреченост.**

Општина Делчево преку низа настани и прослави работи на подигање на јавната свест на граѓаните за постоењето на посебните потреби на лицата со попреченост со организирање на кампањи и заедничко прославување на датуми и настани:

20 Февруари – светски ден на социјалните права,

28 Февруари – ден на ретките болести

21 Март – светски ден на лицата со даунов синдром

26 Март – светски ден за подигање на свеста за епилеписијата

02 Април – светски ден на аутизмот

19 Август – светски ден на хуманоста

1 Октомври – меѓународен ден на старите лица

10 Октомври – светски ден на менталното здравје

15 Октомври – меѓународен ден на белиот стап

03 Декември – меѓународен ден на лицата со попреченост

Активност	Предвидени средства	Извор на средствата	Одговорни за имплементација
Еднократна парична помош за рехабилитација на ученици со мускулна дистрофија	60.000 ден.	Буџет на Општина Делчево	Општина Делчево ООУ и СОУ
Изградба на пристапни рампи во јавните институции	100.000 ден.	Општина Делчево Јавни/државни институции	Општина Делчево Јавни/државни институции
Чествување на настани посветени на лицата со посебни потреби	100.000 ден.	Општина Делчево НВО Спонзорства /донации Општествено одговорни фирми	Општина Делчево НВО Дневен центар за лица со посебни потреби
Формирање на дата база на податоци на лица со посебни потреби	/	/	Општина Делчево НВО Дневен центар за лица со посебни потреби ЈУ МЦСР
ВКУПНО:	260.000 ден. (од Буџетот на општината)		

V.5. Детска заштита/ Помош и грижа за децата од предучилишното образование и воспитание

Во областа на детската заштита и стимулативните мерки за ученици и студенти Општина Делчево обезбедува парична помош за секое новороденче во општината, паричен подарок за секое прваче, инклузија на деца роми во ОЈУДГ Весели цветови, ослободување од партиципација за престој во ОЈУДГ за деца на самохрани родители и др . Постапката за доделување на парична помош за секое новороденче е уредена во Правилникот за утврдување на критериумите, условите и постапката за доделување на еднократна парична помош. Постапката за доделување на паричните награди за 10 најдобри ученици од СОУ „М.М.Брицо„ Делчево, паричните награди за ученици роми и парична награда за секое прваче е уредена во Правилникот за начинот , условите, критериумите и постапката за доделување на награди и признанија на Општина Делчево .Инклузијата на деца роми во ОЈУДГ Весели цветови се врши согласно Договорот потпишан помеѓу Општина Делчево, МСПДМ и ОЈУДГ Весели цветови. Во оваа Програма се вклучени 15 деца од ромска националност. Ослободување од партиципација за престој во ОЈУДГ за деца на самохрани родители се врши согласно Правилникот на МТСП. За проширување на капацитетите на единствената установа за згрижување и воспитување на децата од предучилишна возраст , во 2022 година Општина Делчево планира изградба на детска градинка во населба Расадник со капацитет од 150 деца. Во с.Разловци отпочна со работа клон на градинката ОЈУДГ Весели цветови со капацитет од 20 деца.

Детска заштита/ Помош и грижа за децата од предучилишното образование и воспитание

Исплата по основ	количина	Единечен износ	Вкупно	Извор на средствата
Парична помош за секое новороденче	100	4.000 ден.	400.000 ден. + персонален данок	Буџет на Општина Делчево
Еднократен паричен надоместок за прво новороденче во 2026 година	1	10.000 ден.	10.000 ден. + персонален данок	Буџет на Општина Делчево
Инклузија на деца роми во ЈОУ детски градинки	15 деца x 10 месеци	1.500 ден.	225.000 ден.	МТСП
Ослободување од партиципација	10 деца x 10 месеци	1.500 ден.	150.000 ден.	ОЈУДГ Весели цветови

за престој во ОЈУДГ за деца на самохрани родители				
Дворно уредување на новата градинка во нас.Стар расадник	По Договор за јавна набавка	5.730.796 ден.без ДДВ	6.762.339 ден.со ДДВ	Буџет на Општина Делчево
Парична награда за секое прваче	100	4.000 ден.	400.000 ден. + персонален данок	Буџет на Општина Делчево
Училишен прибор за ученици од социјално загрозени семејства	120	1.000 ден.	120.000 ден.	Општествено одговорни фирми Хуманитарни организации
Новогодишни пакетчиња деца и ученици	1500	200 ден.	300.000 ден.	Општествено одговорни фирми Хуманитарни организации
Вкупно од Буџетот на општината			7.572.339 ден.	
Вкупно од МТСП и донации			795.000 ден.	
ВКУПНО:			8.367.339 ден.	

V.6. Промовирање на нови социјални услуги и тоа: услуги за информирање и упатување, услуги за помош и нега во домот , услуги за лична асистенција, услуги во заедницата и услуги за вонсемејна заштита

Социјалната заштита е дејност од јавен интерес која се остварува преку мерки, активности, програми и политики за заштита од социјални ризици, превенција и надминување на социјалните проблеми кои неповолно се одразуваат врз добросостојбата на граѓаните. Со Законот за социјална заштита се уредени системот и организацијата на социјалната заштита, корисниците на социјална заштита, правата на парична помош и социјалните услуги, постапката за остварување на правата и користење на услугите, вршење на дејноста на социјална заштита, кадрите, финансирањето и надзорот над вршењето на социјалната заштита и други прашања од значење на вршењето на дејноста на социјалната заштита.

Најважен сегмент за локалната интервенција е воспоставувањето на мрежа на даватели на социјални услуги која ја сочинуваат јавните установи за социјална заштита и други овластени даватели на социјални услуги (здруженија, други домашни и странски правни лица), со кои МТСП, односно општината, склучиле управен договор за давање на социјални услуги, како и физичко лице кои добило дозвола за вршење на работи од социјалната заштита како професионална дејност и склучиле договор со Центарот за социјална работа.

Во изминатиот период Општина Делчево посветено работеше на обезбедувањето на потребните услови кои ќе придонесат кон превенција и надминување на социјалните проблеми на нашите сограѓани, но и за воспоставување на функционални социјални услуги кои ќе се пружаат преку овластени даватели на социјални услуги.

Како инвестиција во добротојбата на граѓаните, за следниот период е планиран развој на нови социјални услуги. Со оглед на финансиската состојба и големината на општината, новите услуги се планирани да бидат обезбедени во соработка со донатори и МТСП.

5.1 Услуги за информирање и упатување

Покрај постоечката работа на ЦСР, оваа услуга може да се дава и преку овластени даватели на услуги, НВО, општински центар за информирање и упатување и др. форми. На пример неопходно е да се развие посебен сет на информации за вклучување на пазарот на трудот на лицата кои се долгорочно невработени или тешко вработливи и лицата со попреченост кои се на евиденцијата на АВРМ. Исто така потребно е да се даде дополнителна помош и поддршка при услугите за информирање и упатување за искористување на правата од социјална и здравствена заштита на ранливите категории на граѓани.

5.2 Услуги на стручна помош и поддршка

Долгоочекуваното воведување на услуги на стручна помош и поддршка ќе биде овозможено само преку лиценцирани даватели на услуги кои во соработка со стручните служби во ЦСР ќе работат на случај, ќе овозможат разрешување на комплексни семејни ситуации, работа со жртви на семејно насилство, работа со малолетници во ризик/малолетничко престапништво и др.

5.3 Услуги на советување

Општината заедно со МТСП е спремна да поддржи работа на стручни граѓански организации кои би понудиле советувањата работа за различни категории граѓани во социјален ризик, надвор од она што го обезбедува ЦСР. Центарот за советување во своите рамки би обезбедувал советувањата работа за деца и младинци во различни социјални ризици (деца во судир со законот, нарушени семејни односи, жртви на врскичко насилство и семејно насилство).

5.4 Услуги за помош и нега во домот

Општина Делчево има голема потреба од лиценцирање на овластен давател на услуги за помош и нега во домот и тоа за помош и нега на стари и изнемоштени лица, палијативна служба за лица заболени од тешки болести и др. услуги. Во таа насока веќе се лиценцирани две НВО како овластени даватели на оваа услуга и тоа ОО на Црвен крст Делчево и ЗГ „Бравура кооператива“.

5.5 Услуги за лична асистенција

Според податоците добиени од мапирањето на проблемите на лицата со попреченост, констатирано е дека во Општина Делчево има недостаток и потреба од услугата лична и персонална асистенција. Оваа услуга ќе придонесе за независно и самостојно живеење на лицата со попреченост и нивно активно и рамноправно учество во заедницата и во општеството во целина. Развојот на оваа услуга ќе се базира на правилниците и др. подзаконски акти кои го следат Законот за социјална. Личната асистенција како услуга веќе е овозможена преку лиценциран давател за оваа услуга а тоа ОО на Црвен крст.

5.6 Услуги во заедницата

Услугите во заедницата ги опфаќаат услугите во дневните центри и тоа дневни центри за стари лица, дневни центри за лица со посебни потреби, дневни центри на зависници, дневни центри за престој на деца и младинци, центар за активно стареење и други центри за поддршка на живеење во заедницата. Во 2021 година се отпочне со реализација на проектот за услуги во заедницата насловен како Клуб за социјална инклузија „Интегра“. Проектот Клуб за социјална инклузија „Интегра“ е програма за вклучување на 12 лица со посебни потреби од Општина Делчево, во организирана форма на услуга за рехабилитација, професионална ориентација и социјализација. Причините за потребата од проектот Клуб за социјална инклузија „Интегра“ е отсуството на институционални и други алтернативни форми на услуги за возрасни лица со посебни потреби во Општина Делчево. Проектот е базиран на приоритетите од Акцискиот план за социјална заштита на Општина Делчево во делот за маргинализирани групи а е спроведен од страна на ЗГ „Бравура кооператива“. ЗГ „Бравура кооператива“ е лиценциран давател на социјалната услуга за рехабилитација и реинтеграција на лица со попреченост. Констатирана е потребата од отварање на Центар за активно стареење, чии корисници би биле лица над 65 годишна возраст, кои се психо-физички самостојни и не користат други социјални услуги. Во Центарот за активно стареење ќе се реализираат низа активности меѓу кои: обуки и предавања од страна на медицински лица, креативни работилници, спортски активности, активности од областа на уметностите и др.

5.7 Услуги за вон - семејна заштита

Живеење со поддршка

- Обезбедување на мали групни домови за лица без родители и родителска грижа над 18 годишна возраст и групни домови за лица со попреченост над 26 годишна возраст,
- Обезбедување на стамбени единици за домување
- Шелтер центар за жртви на семејно насилство

Згрижување во семејство (згрижувачки семејства)

Иако оваа услуга е управувана од МТСП, општината може да даде значителен придонес во поддршка на кампањата за обезбедување што поголем број на згрижувачки семејства. Од тие причини воведено е еднократна парична помош во износ од 10.000 денари за секое згрижувачко семејство на ниво на нашата општина. Моментално во Делчево има само едно згрижувачко семејство.

Сместување во установа

Идентификувана е потреба од изградба на Дом за стари лица. Бројот на стари лица во Општина Делчево кои живеат сами и се без семејна грижа, од ден во ден е се поголем. Затоа е потребно да се изгради Дом за стари лица кој ќе биде регионален.

VI.Табеларен приказ на Програмата за социјална заштита за 2026 година, по ставки:

Ред.бр.	Активност	Период на реализација во 2026	Предвидени средства во денари	Ставка од Буџетот
1.	Парична помош и обезбедување на посебни мерки и услуги за социјална превенција и заштита за одредени категории на лица	Континуирано во текот на целата година	1.250.000 ден.Буџет 100.000 ден.донации	471160
2.	Помош на невработени лица кои тешко се снаоѓаат на пазарот на трудот Општинско корисна работа и јавни работи за невработените лица	Од Јануари до Ноември 2026	1.750.000 ден. Буџет 1.962.000 ден.АВРМ	425990
3.	Помош и грижа за лица со посебни потреби	Континуирано во текот на целата година	260.000 ден.Буџет	471410
4.	Детска заштита/ Помош и грижа за децата од предучилишното образование и воспитание	Континуирано во текот на целата година	7.572.339 ден.Буџет 795.000 ден.МТСП, ОЈУДГ	471230
	Од Буџет на општината	ВКУПНО:	10.832.339 ден.	
	Од МТСП и други	ВКУПНО:	2.857.000 ден.	
	ВКУПНО:		13.689.339 ден.	

VII. ФИНАНСИРАЊЕ

Финансирањето на активностите утврдени со оваа Програма ќе биде обезбедено од проекти/донации и средства од Буџетот на Општина Делчево .

За активностите од областите, што не ги опфаќа Програмата, а кои со својата актуелност, квалитет и општествен интерес ќе се појават дополнително во текот на 2026 година, ќе бидат предвидени дополнителни финансиски средства во Буџетот на Општина Делчево.

VIII. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Предлагач на Програмата е Градоначалникот на Општина Делчево.

Реализацијата и следењето на активностите од оваа Програма ќе се одвива преку Одделението за правни и општи работи и јавни дејности при Општина Делчево, а надзорот на спроведувањето ќе го врши Советот за социјална заштита на Општина Делчево.

Програмата влегува во сила по нејзиното донесување од страна на Советот на Општина Делчево односно осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен гласник на Општина Делчево“.

СОВЕТ НА ОПШТИНА ДЕЛЧЕВО

Претседател
Николчо Стојменовски

Бр.09-294/1
30.01.2026 година